

van het fonds werd ook in hooger beroep afgewezen. Als geneesmiddel moet sanato-geen worden beschouwd, als het gedurende een ziekte wordt voorgeschreven om deze te genezen of te verzachten. De rechtsvraag ondergaat geen invloed van de bedenking, dat op deze wijze „begunstiging van de zieken door den arts” te duchten is, wat ernstige geldelijke gevolgen zou kunnen hebben voor de ziekenfondsen. Het is de zaak der ziekenfondsen, rechtstreeks op de artsen invloed te oefenen ter voorkoming van misbruik (*Deutsche med. Wochenschrift*, n°. 48).

GEDWONGEN AANGIFTE VAN VENERISCHE ZIEKTEN. — In tegenstelling met de neiging, die in Duitschland ontstaat, om het beroepsgeheim ten aanzien van de geslachtsziekten te laten vervallen met het oog op het toenemend gevaar, en gedwongen aangifte met gedwongen behandeling in te voeren, heeft de vergadering van de voorzitters van het hoofdbestuur en van de vaste commissies der British Medical Association ééinstemmig verklaard, dat door geen stelsel van gedwongen aangifte der genoemde ziekten het beoogde doel zou worden bereikt, omdat het ten eerste zou leiden tot verheimelijking der gevallen en ten tweede ondanks de aangifte meestal geen effectieve maatregelen zouden kunnen worden genomen om de behandeling te verzekeren.

Vóórdat men tot zulk een maatregel zou overgaan, zou men volgens deze verklaring moeten zorgen voor ruime gelegenheid tot kosteloze behandeling en tevens moeten *beletten, dat de besmette personen zich laten behandelen door onbevoegden en onwetenden, en wel, door elke zoodanige behandeling en het adverteeren en verkoopen van kwakzalversmiddelen strafbaar te stellen (Brit. med. Journal, 25 Nov.)*. Wij zouden ook denken, dat iedere zieke zich wel wil laten behandelen, dus dat het doel wel kan worden bereikt, als men maar zorgt, dat hij niet in verkeerde handen kan vallen.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

OVER WIJKVERPLEGING.

Veel wordt geschreven over de maatschappelijke positie van de wijkverpleegster en over haar bezoldiging. Een plattelandsdokter moet voor zijn wijkverpleegster een goed bestaan noodzakelijk vinden. Dat een zuster f 1000.— moet verdienen, lijkt mij geen abnormale eisch; integendeel: een zuster, die haar werk goed doet, is ook met f 100.— maandelijks niet te hoog bezoldigd: er zijn zoovele nooden ten plattelande, die zonder zuster *onmogelijk* gelenigd kunnen worden. Wie legt de waterverbanden aan bij onze zieken met longontsteking, wie zorgt, dat onze zwaar zieken zich niet doorliggen, wie neemt de temperatuur op, wie meet urine, wie brengt nauwkeurig verslag uit omtrent den staat van een chronischen patiënt, die niet onze dagelijksche bezoeken kan betalen, wie assisteert, met kennis van zaken, bij velerlei ingrepen op het gebied van de kleine chirurgie, wie helpt ons bij kunstverlossingen, wie trekt de zieke haren der favuskinderen uit, wie brengt reinheid in onze scholen, wie reinheid in gezinnen besmet door impetigo, wie ontluist lieve krullekopjes, die, zonder argwaan der ouders, met logé's van de school kwamen, wie kortom maakt onzen geneeskundigen arbeid mogelijk ten plattelande —, als niet de wijkverpleegster er is om dit alles te doen?

Maar nu haar bezoldiging: Voorloopig brenge men die in overeenstemming met haar eischen; zij stelle haar eischen niet te hoog, maar vooral niet te laag; het leven ten plattelande is duur, véél duurder dan het leven in een stad. Een bezoldiging van f 1000.—, om te beginnen, moet dan ook de eisch zijn.

Nu mogen wij niet vergeten, dat de opleiding niets heeft gekost; en dat vind ik jammer; ook al omdat het gezegde: „iedereen kan maar verpleegster worden”, er veel waars door heeft. Beter ware het m. i., dat de opleiding wat kostte, al was het dan alleen maar een vergoeding voor kost en inwoning. Maar dit alles kan misschien terecht komen, als staatszorg wordt ingevoerd. Hoe komen nu echter de zusters aan het geld? Zij worden meest aangesteld door Vereenigingen voor wijkverpleging. De vereenigingen hebben een schraal inkomen, worden gratis geadministreerd; de inwoners zijn lid, bijv. voor één kwartje; zij hebben daarvoor „recht” op de hulp der zuster 365 dagen van het jaar. Beter was, als een plattelandsdokter zelf een verpleegster aanstelde en haar bezoldiging pondspondsgewijs omsloeg over zijn patiënten; of als de verpleegsters zich ook ten plattelande „vrij” vestigden, met bijv. een klein fixum van gemeentewege. Dit laatste is nog zoo gek niet, maar zou de dokters dikwijls in een moeilijk parket brengen. Dit is echter zoo erg niet, want diezelfde dokters zijn door de zusters zoo dikwijls uit een moeilijk parket geholpen, dat het tijd wordt, dat zij nu ook eens iets voor haar gaan doen.

Langweer, 12 December 1916.

Dr. C. J. BRENKMAN.

BRIEFWISSELING.

DONDERS-GEDENKTEEKEN.

Onze lezers vinden in deze aflevering een drukwerk bijgelegd, dat een aansporing inhoudt om mede te werken om het in 1918 ter eere van DONDERS' honderdsten geboortedag te stichten gedenkteeken te doen tot stand komen. Nog steeds blijven geldelijke bijdragen daartoe ten zeerste gewenscht, reden waarom wij gaarne het verzoek van de commissie ondersteunen. Waarschijnlijk echter hebben reeds verscheidene onzer lezers hun bijdrage geofferd. Wie in dit geval verkeert, is wellicht in de gelegenheid de circulaire met het inteeckenbillet aan een vriend of kennis te geven om zodoende het comité nog te steunen. Wie nog verzuimde bij te dragen, is thans in de gelegenheid gesteld zijn schade alsnog in te halen. Moge het gestelde doel spoedig bereikt worden!

Redactie.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Begrooting van Nederlandsch Indië voor 1917 (vervolg).

Onder het hoofdstuk *Oorlog* van de Indische begrooting wordt door den minister een voorstel gedaan tot verbetering van de jaarwedden der officieren van gezondheid. In 1914 was daartoe reeds besloten, maar door de algemeene bezuiniging, toen betracht, werd deze jaarwedde-verbetering toen weer van de begrooting afgevoerd. De minister wil thans deze verbetering invoeren en verdedigt haar op de volgende wijze. Jarenlang heeft de militaire geneeskundige dienst reeds te kampen, zegt hij, met een